

Działania realizowanych w ramach KPD oraz na rzecz ofiar handlu ludźmi, zidentyfikowanych na terenie woj. Świętokrzyskiego w 2020 r.
Podsumowanie działań w województwie

W 2020 r. realizowane były takie działania jak:

1. Prowadzenie zakładki tematycznej Przeciwdziałanie Handlowi Ludźmi na stronie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego: www.kielce.uw.gov.pl – zakładki: urząd/polityka-społeczna/ przeciwdziałanie handlowi ludźmi.

2. Udział przedstawicieli ŚUW – członków Wojewódzkiego Zespołu ds. PHL w pracach nad projektem Funduszu Azylu Migracji i Integracji – projekt ukierunkowany na integrację cudzoziemców przebywających na terenie woj. świętokrzyskiego. Projekt realizowany zarówno w 2019 jak i 2020 r. Zakończenie projektu na koniec 2020 r.

3. Materiały informacyjne, podnoszące świadomość w temacie zagrożeń handlem ludźmi przekazane do Urzędu Wojewódzkiego z MSWiA w formie komiksów oraz plakatów były dystrybuowane podczas spotkań i wydarzeń organizowanych na terenie województwa z ramienia Wojewody Świętokrzyskiego.

- Wystawę mobilną „Oblicza handlu ludźmi” przekazano do powiatu jędrzejowskiego, wykorzystana została min. na potrzeby organizacji kampanii powiatowej przeciwko handlowi ludźmi, nadal spełnia funkcję informacyjną na terenie starostwa powiatowego w Jędrzejowie.

4. Dwie osoby z terenu województwa świętokrzyskiego zostały przez wojewodę wytypowane do udziału kadry jednostek samorządu terytorialnego w szkoleniach organizowanych przez MRiPS pn. „Szkolenie dla kadry pomocy społecznej w zakresie wsparcia ofiar handlu ludźmi” Udział w tych szkoleniach zwiększył poziom kompetencji w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi na terenie województwa. (przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej: PCPR Końskie, OPS Starachowice).

5. Posiedzenie zespołu wojewódzkiego w dniu 16.12.2020 – online:

– Omówienie bieżącej sytuacji, działań w kontekście realizacji KPD oraz planów i zapotrzebowania członków Zespołu na materiały informacyjne (zasoby, potrzeby).

- Zgłoszona potrzeba utworzenia platformy online z materiałami dla członków Zespołu.

6. Powyżej przedstawione działania dotyczyły profilaktyki i zapobiegania handlowi ludźmi, jednak zarówno w 2020 roku występowały sytuacje, w których przedstawiciele Wojewody Świętokrzyskiego koordynowali wspieranie osób, które zostały zidentyfikowane jako ofiary.

Działania realizowane były zgodnie z delegacją art. 22 ust 15 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876).

W 2020 roku w toku były działania koordynujące pomoc pięcioosobowej grupie obywateli Jemenu. Grupa młodych mężczyzn w wieku od 24 do 38 lat, forma wykorzystywania: praca przymusowa w branży gastronomicznej (przemoc, brak wynagrodzenia), w różnych województwach (łódzkie, podkarpackie, świętokrzyskie) u 1 pracodawcy.

Placówka Straży Granicznej w Kielcach prowadzi w tej sprawie śledztwo pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu.

Obywatele Jemenu przebywali w Ostrowcu Świętokrzyskim, w domu znajomego małżeństwa z Jemenu. Zostali objęci wsparciem ze strony KCIK oraz ośrodka pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Dyrekcja oraz pracownik OPS bardzo aktywnie zaangażowali się w pomoc ofiarom oraz ściśle współpracowali w tym zakresie zarówno z KCIK jak i Pracownikami ŚUW, zarówno z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców jak i Polityki Społecznej i Zdrowia. Jemeńczycy otrzymali z budżetu państwa zasiłki, przyznane decyzją administracyjną na podstawie ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, paczki żywnościowe oraz odzież, bieżący dozór oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, związanych z legalizacją pobytu.

W listopadzie br. mężczyźni przenieśli się do Buska Zdroju, gdzie również ten sam znajomy udziela im schronienia. Ofiary zostały objęte opieką tamtejszego ośrodka pomocy społecznej, zgodnie z właściwym miejscem pobytu. Także PCPR w Busku Zdroju został poinformowany o pobycie cudzoziemców i sprawuje nadzór dot. ew. potrzeby udzielenia im interwencji kryzysowej.

W chwili obecnej nadal trwa procedura dotycząca wydania przez wojewodę zgody na pobyt czasowy (planowany termin uzyskania pozwoleń to styczeń 2021).

Z uzyskanych od przyjaciela mężczyzn informacji wynika, że po uzyskaniu wymaganych zezwoleń zostaną oni zatrudnieni przez niego w punkcie gastronomicznym (kebab) i planują pozostawać w Polsce w celach zarobkowych.

Oprócz wojewody na terenie województw świętokrzyskiego działania na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi prowadziły także inne instytucje, których przedstawiciele są członkami Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. W ramach koordynacji ogółu realizowanych działań do Wojewody Świętokrzyskiego zostały zgłoszone poniższe formy aktywności podejmowane w ramach przedmiotowego zagadnienia w 2020 r. przez poszczególne instytucje:

- Centrum Interwencji Kryzysowej prowadzone przez Caritas Diecezji Kieleckiej:

Działania profilaktyczno-edukacyjne podczas spotkań i pogadanek.

- Placówka Straży Granicznej w Kielcach:

W roku 2020 odbyło się szkolenie lokalne mające na celu zapoznanie funkcjonariuszy Placówki SG w Kielcach z założeniami i wytycznymi Krajowym Planie Działań przeciwko handlowi ludźmi na lata 2020-2021. Placówka Straży Granicznej w Kielcach (sygn. sprawy RSD 79/2020/17) prowadzi pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu (sygn. sprawy PO I Ds. 18.2020) śledztwo o przestępstwo z art. 189a§1k.k. na szkodę 5 ob. Jemenu.

- Komenda Wojewódzka Policji:

- Wydział Prewencji:

W ramach wykonania zadań wynikających z Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2020 – 2021, policjanci z garnizonu świętokrzyskiego na terenie województwa świętokrzyskiego w 2020 r. zrealizowali n/w przedsięwzięcia:

W ramach organizacji wydarzeń promujących problematykę zapobiegania handlowi ludźmi, skierowanych do ogółu społeczeństwa na terenie woj. świętokrzyskiego było zorganizowanie przez policjantów z KPP w Skarżysku- Kamiennej w dniu 31.07.2020 r. plenerowej pogadanki profilaktycznej na terenie Miasteczka Ruchu Drogowego. Podczas spotkania omówiono zjawisko handlu ludźmi nawiązując tematycznie do Światowego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi oraz rozdawano ulotki profilaktyczne. W przedsięwzięciu uczestniczyło około 50 osób. Kolejnym działaniem było zorganizowanie w dniu 14.08.2020 r. plenerowego stoiska profilaktycznego na terenie Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Skarżysku- Kamiennej. Przedsięwzięcie odbyło się w ramach dni otwartych szkoły, podczas

którego rozdawano ulotki profilaktyczne i prezentowano filmy oraz spoty profilaktyczne. W przedsięwzięciu uczestniczyło około 100 osób.

W ramach kampanii prewencyjnej odnoszącej się do handlu ludźmi, a rozpoczynającej się od 18.10.2020 r. Europejskim Dniem Przeciwko Handlowi Ludźmi, w dniu 19.10.2020 r. policjanci z KPP w Jędrzejowie włączyli się w IV Powiatową Kampanię Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. W trakcie przedsięwzięcia przeprowadzono wśród społeczności lokalnej akcję edukacyjno-informacyjną dot. problematyki handlu ludźmi i wskazanie instytucji pomocowych poprzez dystrybucję plakatów, ulotek oraz ogłoszeń na stronach internetowych w instytucjach publicznych takich jak: szkoły średnie z terenu Jędrzejowa, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz w lokalnych mediach. Ponadto na stronach internetowych jednostek Policji umieszczano informację o zjawisku handlu ludźmi oraz komunikaty z numerami telefonów i linkami do stron organizacji, fundacji zajmujących się niesieniem pomocy ofiarom handlu ludźmi.

Przeprowadzano wiele spotkań i rozmów profilaktycznych na terenie całego województwa, podczas których policjanci informowali o przestępstwie handlu ludźmi o tym, że każdy może być lub stać się jego ofiarą oraz uświadamiali potencjalne ofiary o przysługujących im prawach, takich jak pomoc i wsparcie, ochrona, odszkodowanie, prawa człowieka i prawa pracy, prawo pobytu oraz prawo do reintegracji. Ponadto wskazywano instytucje i miejsca, w których można znaleźć pomoc i ochronę. Dodatkowo policjanci dystrybuowali materiały informacyjne w miejscach takich jak stacje kolejowe, dworce autobusowe, środki komunikacji publicznej, stacje benzynowe czy galerie handlowe, gdzie mogły przebywać lub przemieszczać się potencjalne ofiary handlu ludźmi.

Realizując zadanie polegające na upowszechnieniu wiedzy na temat zjawiska handlu ludźmi wśród młodzieży szkolnej i studentów poprzez organizację spotkań informacyjnych. W 2020 r. świętokrzyscy policjanci realizując w/w zadanie przeprowadzili łącznie 73 spotkania informacyjno-edukacyjne na temat zjawiska handlu ludźmi w których uczestniczyło 1901 uczniów. Część spotkań było przeprowadzone bezpośrednio z uczestnikami z zachowaniem obowiązujących w tym czasie obostrzeń epidemicznych, natomiast pozostałe przeprowadzono w formie online z wykorzystaniem platformy e-learningowej Google Meet lub Teams.

W 2020 r. w garnizonie świętokrzyskim przeprowadzono także 7 szkoleń dotyczących problematyki handlu ludźmi w których uczestniczyło 81 policjantów.

- Wydział Kryminalny:

We wrześniu 2020 r. na terenie woj. świętokrzyskiego zostały przeprowadzone działania ukierunkowane na zwalczanie handlu ludźmi w celu wykorzystania do pracy przymusowej w ramach europejskiej akcji Labour Exploitation EMPACT Action Day (EAD). W ramach dwudniowej akcji w całym województwie zostało sprawdzonych 59 miejsc, w tym gospodarstwa rolne, lokale gastronomiczne, prywatne firmy, targowiska miejskie, gdzie zostały wylegitymowane i sprawdzone 153 osoby, głównie narodowości ukraińskiej.

W październiku 2020 r. funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego KWP w Kielcach wspólnie z funkcjonariuszami z Wydziału Kryminalnego KPP w Staszowie dokonali ustaleń i przeprowadzili czynności procesowe na polecenie Prokuratury Rejonowej w Staszowie w związku z przesłaną wiadomością o sprzedaży organów na adres poczty internetowej do „Poltransplant” Centrum Organizacyjno- Konsultacyjnego ds. Transplantacji. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono sprawcę oraz dokonano przeszukania w miejscu zamieszkania, zabezpieczając wskazane w postanowieniu przedmioty. Sprawca przedmiotowego czynu został przesłuchany. Do chwili obecnej prokurator nadzorujący przedmiotowe postępowanie nie wydał żadnej merytorycznej decyzji co do podjęcia czynności ukierunkowanych na ewentualne przestawienie zarzutów sprawcy.

W ramach prowadzonej przez funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego KWP w Kielcach sprawy dot. czerpania korzyści majątkowych z cudzej prostytutki udzielono wsparcia jednej z ofiar przedmiotowego przestępstwa, umieszczając ją w schronisku fundacji La Strada.

- Wojewódzki Urząd Pracy:

W I kwartale 2020 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach przeprowadził spotkania skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które poświęcone były poszukiwaniu pracy za granicą, bezpiecznym wyjazdom do pracy, w tym zagrożeń związanych ze zjawiskiem handlu ludźmi oraz warunkom życia i pracy w krajach UE/EFTA. Ponadto zorganizowano dyżur EURES dla studentów na Politechnice Świętokrzyskiej oraz dla zarejestrowanych osób w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie. Osoby zainteresowane mogły skorzystać z indywidualnych konsultacji z asystentem EURES oraz dowiedzieć się jak przygotować się do wyjazdu do pracy za granicą i na jakie niebezpieczeństwa zwrócić uwagę. Łącznie w 2020 r. przeprowadzono na terenie województwa świętokrzyskiego 6 spotkań grupowych, w których wzięły udział 82 osoby. W II połowie 2020 r. w mediach społecznościowych i na stronie

internetowej Urzędu publikowano artykuły, w których poruszano tematykę bezpiecznych wyjazdów do pracy oraz możliwych zagrożeń takich jak handel ludźmi.

➤ Urząd Miasta Sandomierz:

Działania realizowane były poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu. W związku z realizacją działań prewencyjnych, mających na celu promowanie i upowszechnianie wiedzy na temat przeciwdziałania handlowi ludźmi Ośrodek na bieżąco rozpowszechnia materiały informacyjne (ulotki, broszury informacyjne), udostępnia dane kontaktowe do instytucji zajmujących się zwalczaniem i zapobieganiem handlem ludźmi oraz organizacji pozarządowych zajmujących się w/w problematyką. Pracownicy socjalni Ośrodka w trakcie monitorowania środowisk, przeprowadzają rozmowy profilaktyczne. Mając na uwadze właściwą realizację działań dotyczących zapobiegania i zwalczania handlu ludźmi Ośrodek współpracuje także z Komendą Powiatową Policji.

Oдноśnie utrudnień w realizacji KPD główną i najbardziej istotną rolę odgrywała w 2020 r. sytuacja epidemiologiczna, wielokrotnie uniemożliwiająca organizację spotkań oraz różnego rodzaju przedsięwzięć skierowanych do różnorodnych grup odbiorców.

Zgodnie ze stanowiskiem wypracowanym z członkami Zespołu Wojewódzkiego podczas dyskusji prowadzonej w trakcie posiedzenia Zespołu, które udało się zrealizować w formie online zgłaszamy propozycję rozważenia możliwości stworzenia ogólnopolskiej platformy wymiany dobrych praktyk, wymiany informacji, schematów postępowania oraz ujednolicenie zasad współpracy i funkcjonowania Zespołów Wojewódzkich.